

ПУ "РАДОСТ"
НОВИ БАНОВЦИ
Кабларска бб.

ПРЕДШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Јун 2010

Садржај

стр.

Уводне напомене.....	2
«Лична карта» дечјег вртића.....	3-4
Вртић и његово окружење.....	5-6
Програм понуда и услуга.....	7-20
Сарадња са породицом.....	21-24
Сарадња са друштвеном средином.....	25-28
Траћење и вредновање остваривања предшколског програма дечјег вртића.....	29

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Приликом израде Предшколског програма пошли смо од законске регулативе (Закон о основама система образовања и васпитања, Закона о предшколском васпитању и образовању и Основа предшколског програма), систематске анализе свих расположивих годишњих извештаја и програма, извештаја о реализацији Развојног плана установе, извештаја о раду тимова, раду стручних органа, евалуације рада васпитача и сарадње са породицом, документације везане за анализу резултата вишегодишњег снимања потреба и очекивања родитеља, извештаја о реализацији пројеката у нашој Установи, анализи интерних стручних материјала, али исто тако смо се ослонили на наше професионално и стручно искуство. Бавећи се концепцијом предшколског програма ослонили смо се на ресурсе у окружењу као и на ресурсе у самој Установи (кадар, опремљеност, економске могућности).

На основу свега наведеног извели смо показатеље који ће бити основа за израду Предшколског програма и то на начин што смо установили шта је то што можемо развијати, шта унапређивати, а шта иницирати у планирању васпитно -образовног рада у нашем вртићу.

2. ''ЛИЧНА КАРТА'' ДЕЧЈЕГ ВРТИЋА

ПУ ''Радост'' у свом саставу броји пет објеката на територији Подунавља, а у оквиру тога 24 васпитне групе. Наши објекти су : централни објекат ''Жирафица'' у насељу Бановци - Дунав, објекат ''Лептирић'' у насељу Стари Бановци; објекат ''Добрица'' у насељу Нови Бановци; објекат ''Бубамара'' у насељу Белегиш ; објекат ''Пчелица'' у насељу Сурдук и објекат «Шврћа» у Новим Бановцима

Редни број	Назив објекта, адреса, бр. телефона, радно време објекта	Број група целодневног боравка	Број припремних група за полазак у школу	Број деце у објекту
1.	''Жирафица'' Кабларска бб тел: 022/340-983 , 340-002 радно време: 5,30-16,30	3-јаслене и 11-у вртићу	1	380
2.	''Лептирић'' Грчка 30 тел: 022/351-978 радно време. 5,30-17,30	1-јаслена 1-мешовита (3-6 г.)	2	77

3.	"Добрица" Светосавска Тел:022/341-001 радно време:7,00-12,00 и 12,00-17,00		2	58
4.	"Бубамара" Краља Петра 33 Тел:022/361-196 радно време:7,00-12,00 и 12,00-17,00		2	46
5.	"Пчелица" Цара Лазара 1 Тел:022/371-018 радно време:7,00-12,00		1	9
Укупно:		16	8	570

Од свих наших објеката једино је централни објекат у насељу Бановци-Дунав наменски грађен, док су остали објекти прилагођени за потребе обављања ове делатности или је у питању школска учионица ,као што је случај у објекту у насељу Белегиш и у Старим Бановцима ,где се одвија припремни предшколски програм у школској учионици.

Када је реч о простору напомињемо да су ван стандарда простори објеката у Новим и Старим Бановцима и да су у току преговори са оснивачем о изградњи нових објеката.

Опремљеност свих наших радних соба је на задовољавајућем нивоу уз континуирано допуњавање потребне опреме као и стварање што повољнијих здравствено-хигијенских услова радних простора уз сагледавање листе приоритета. На врху листе је опремање потребним реквизитима за игру и физичке активности у свим двориштима наших објеката, а овај приоритет долази до изражаја када се зна да у нашем вртићу није решено питање сале за физичко.

Иако смо вртић са 24 васпитне групе наглашавамо да имамо два стручна сарадника(педагог/психолог и соц.радник),сарадника за исхрану ,сестру на превентивно-здравственој заштити и комплетну техничку службу. Сво васпитно особље у нашој установи, 8 мед.сестара и 32 васпитача, имају адекватну стручну спрему. Истичемо да четири васпитача завршавају или су завршили високу школу(Учитељски факултет), једна мед.сестра је уписала трећу годину Више школе за образовање васпитача.

Језик на којем се остварује васпитно-образовани рад је српски језик,што је у складу са структуром становништва на локалу.

3. ВРТИЋ И ЊЕГОВО ОКРУЖЕЊЕ

Дечји вртић 'Радост' налази се на територији општине Стара Пазова и то као један од два самостална вртића што јесте значајна специфичност наше општине и што се у исто време одражава и на финансијске и организационе могућности Оснивача према нама.

Ова позиција битно одређује и критеријуме за вредновање рада установе од стране Оснивача (иде се у правцу једнообразних критеријума, исте мере за две самосталне и различите установе).

Територијално смо одређени географским положајем тј. места која покривамо нашим услугама су места Подунавља: Сурдук, Белегиш, Стари Бановци, Бановци-Дунав и Нови Бановци са око 20.000 становника. Свако од ових места има своја обележја:

Нови Бановци – приградска средина са тенденцијом брзе трансформације, са израженим миграционим кретањем становништва. Становништво гравитира више ка Београду када је реч о послу и одласку деце у средњу школу. Значајан је број избеглог становништа из свих крајева бивше Југославије. Од свих места које вртић покрива својим услугама ово је најбројније насеље и са највише ресурса (спортски и културни садржаји, привредни ресурси). Специфичност овога места јесте присутност више нација на малом простору што имплицира укрштање различитих обичаја, обележја субкултура и мешање утицаја.

Стари Бановци – приградска средина, бележи се благи прилив становништва. Насеље има директан излаз на Дунав. Постоји значајан број ромског становништва као и велики број избеглог становништва. Значајан број становника се бави пољопривредним активностима, док становништво које је запослено гравитира према Београду и делимично ка Старој Пазови.

Белегиш – рурална средина, већина становништва се бави пољопривредом. Значајан број ромског становништва у односу на укупан број становника, док је избеглог становништва процентуално мање у односу на претходна два места. За разлику од осталих места ово је једино место у Подунављу где је смештено једно одељење СОШО'' Антон Скала'' са дугогодишњим присуством. Становништво гравитира у сваком погледу ка Старој Пазови.

Сурдук-је најудаљеније општинско место, са малим бројем становника и са изразито негативном стопом природног прираштаја. Највећи проценат се бави пољопривредом. У току је изградња пута ка Сланкамену који је веома познат болничко-рехабилитациони центар у Србији. Овај пут ће спојити општине Ст.Пазову и Инђију и са дунавске стране.

Бановци-Дунав-урбана средина, с тим да се ради о насељу које је настало средином осамдесетих година. Регистровано је као стамбени блок у оквиру насељеног места Нови Бановци.

Истичемо да постоји позитивна стопа природног прираштаја. Ради се о честом миграционом кретању становништва (стална флуктација радне снаге). Становништво гравитира ка Београду у смислу радне ангажованости и школовања. Када је реч о образовној структури становништва напомињемо да је у овом насељу највећи проценат становника са вишим нивоима образовања. Ово насеље је трговински и услужни центар Подунавља.

Оно што је карактеристично за сва насеља у Подунављу јесте тенденција развијања услужне и производне делатности мањег обима (столари, пластичари, обрада метала, обрада меса).

Становништво је у свим местима повезано родбинским и традиционалним везама, а више од половине запослених у вртићу живи у неком од подунавских места. Оваква ситуација се на значајан и специфичан начин одражава на живот и рад вртића.

Оно са чиме можемо рачунати у свим местима је активна сарадња са: центрима за културу, амбулантама, основним школама, одељењима библиотеке, Удружењима грађана (ликовни аматерски клуб «Леонардо»), приватни музеј у Н.Бановцима, КУД-овима,

спортским клубовима и друштвима, верским институцијама и организацијама и средствима јавног информисања на локалу и региону.

Сва места имају излаз на Дунав, богату прошлост коју одликује вишенационална присутност, што, наравно, даје занчајан печат начину друштвеног функционисања.

У нашем ширем окружењу налази се општински Расадик -место за изазовне и различите еколошке активности, ЗОО ''Коки'' у Инђији , Музеј хлеба у Тећинцима , Фрушкогорски манастири, а на истој удаљености налази се и град Београд који нам даје широке могућности за многе активности (ЗОО, дечја позоришта, речни излети и сл.).

На основу досадашњих анализа, које смо добили на основу евалуација сарадње са друштвеном заједницом, планирамо да унапредимо сарадњу са локалном заједницом на један ангажованији начин, као и да отворимо простор и могућности да та сарадња обухвати и оне аспекте друштвеног деловања који су до сада били занемарени или недовољно развијени (бизнис сектор и јавна предузећа и удружења грађана) .

4. ПРОГРАМ ПОНУДА И УСЛУГА

***Основе програма неге и васпитања деце узраста деце од 6 мес.до 3 године**

Задаци и садржаји неге и васпитног рада планирају се полазећи од Основа програма васпитног рада са децом узраста до три године.

Код планирања свога рада мед.сестра васпитач води рачуна о јединствености неге и васпитног рад сагледавајући своју улогу у подстицању и иницирању свакодневне интеракције са децом ,чиме доприноси социјализацији и општем развоју детета.

У овоме процесу стављамо акценат на уважавање карактеристика фаза дечјег развоја, дечјих потреба и интересовања. Иако полазимо од чињенице да деца на овом узрасту пролазе кроз исте развојне периоде, што представља битну одредницу у раду мед. сестре, мед. сестра и поред тога са посебном пажњом посматра и прати индивидуални темпо напредовања сваког детета.

Дакле, основна улога мед. сестре васпитача је да пажљиво посматра спонтане изразе детета, подржавајући их са становишта васпитних задатака, а при томе користећи предложене програмске садржаје. Предложени програмски садржаји се схватају као променљиве варијабле у зависности од потреба деце овог узраста, средине и конкретне деце у васпитној групи.

Мед. сестра васпитач има задатак да адаптира, обезбеди и структурира васпитну средину према захтевима који произилазе из сагледаних потреба конкретне деце и њихових узрачних карактеристика с циљем да се подстиче укупан дечји развој.

Ритам дана је флексибилан и зависи од узраста деце, од дечјих индивидуалних потреба и од периода дана.

Програм адаптације је осмишљен тако да се дете овога узраста постепено навикава на боравак у јаслицама, прво уз подршку родитеља, а затим постепено продужавајући сатницу. Оријентационо период адаптације траје око месец дана, с тим да се оставља могућност индивидуалног темпа прилагођавања и сходно томе реаговања мед. сестре и родитеља, а у случају да се адаптација одужи укључује се и стручни сарадник. За време адаптације упознају се родитељи и дете, врши се опсежно посматрање и праћење, а од ове године радиће се на посебном задатку тј. примени опсежне батерије упитника за мајку и дете са циљем да се утврде показатељи квалитета везе између мајке и детета, да се издиференцирају индикатори адаптираности детета и да се оснаже сестре за давање адекватне подршке детету у односу на његове реалне потребе.

Објекат ''Лептирић'' у Старим Бановцима

У овом објекту се налази једна мешовита јаслена група од 1 до 3 године у којој је смештено 13 деце. Услови рада су изузетно отежани због неодговарајуће квадратуре простора (12м²). Средина је прилагођена потребама деце, с обзиром колико то могућности дозвољавају. Потребе родитеља за упис деце јасленог узраста премашују наше могућности. Рад реализују две мед. сестре васпитачи са вишегодишњим радним искуством.

Мед. сестре васпитачи негују и развијају програм рада који се огледа у интегративном приступу када је реч о процесу васпитања и неге и свих аспеката развоја.

Планира се тематски, а деца се прате систематски (скале процене, чек листе, протоколи).

Средина је структурирана по центрима интресовања колико то простор дозвољава.

Сарадња са породицом је континуирана и квалитетна али је треба проширити и на друге облике сарадње.

Мед. сестре васпитачи су просторно упућени на сарадњу са васпитачима из вртића али је потребно искористити ову упућеност на начин да се планирано, тј. циљано и промишљено искористи сходно потребама деце.

Сагледавајући наведене карактеристике издвајамо посебну групу задатака у реализацији васпитно-образовног рада у овом објекту:

- свакодневно омогућити деци боравак на свежем ваздуху и довољно моторичких активности;

- кроз употребу разноврсних материјала и промене у васпитној средини омогућити деци стицање различитих искустава

- повремено реализовати васпитно-образовни рад са децом овог узраста у мешовитој групи са старијим узрастом

- развијати што разноврсније облике сарадње са породицом

посебно ван просторија вртића (излети, посете и сл.).

- ставити акценат у раду са децом на индивидуалне потребе сваког детета

Објекат ''Жирафица'' - централни објекат

У овом објекту су смештене три групе јасленог узраста, једна за узраст од 12-24 месеци, а остале две за узраста од 24 - 36 месеци.

Јаслени део је издвојен као целина, има своју терасу, свака соба има своје купатило и трпезарију.

Што се тиче кадра структура је следећа: четири мед. сестре васпитачког смера и две мед. сестре општег смера.

У свим васпитним групама норматив је испоштован.

Постоје чести контакти на релацији јасле - вртић, иако је процена да се ради о ситуационој а не о циљаној и планираној сарадњи.

Деца се прате путем протокола за праћење и портфолија за свако дете.

Група задатака који се постављају за наредни период :

- реализовати програм неге и васпитање с позиције поштовања принципа индивидуализације (сагледати индивидуалне потребе детета, чешће организовати игре у пару васпитач-дете, чешће индивидуално обраћање детету)

- у програмирању уврстити више садржаја који се односе на сензорно-перцептивни развој (кориштење неструктурираног, отпадног и природног материјала)

- свакодневно деци омогућити боравак на свежем ваздуху, различите моторичке игре, а повремено шетње и излете;

-у организацији и припремању васпитне средине обратити више пажње на потребе и интересовања деце (чешће мењати ,богатити и прилагођавати средину)

-освестити значај свих улога мед.сестре,а посебно улогу активног учесника у игри и улогу модела (највише васпитава личност мед.сестре)

-редовно и планирано реализовати праћење и посматрање деце

-интензивирати сарадњу са породицом и обогатити различитим облицима сарадње.

Досадашња стручна оспособљеност мед.сестара путем стручних усавршавања у протеклом периоду чине основ и значајну подршку у реализацији програмских задатака:

-''Дечје јаслице као место живљења и одрастања''

-''Музичке истраживачке игре''

-''Праћење и посматрање''

-''Комуникација у васпитању''

-''Професионализам ''

-''Подстицање дечјег самопоштовања''

-''Говорне радионице''

-''Уникатова креативна радионица''

-упознавање са програмом ДЈПЦ (вртић Славуј ПУ Звездара)-стручна посета и размена

-« Ликовне активности деце-подстицање визуелног мишљења»

- «Говор деце раног узраста»

- „Вртић по мери детета-укључивање деце са посебним потребама у редовне групе“

- «Знање за самопоздање-примена асертивних вештина у интерперсоналним односима»

У наредном периоду планирамо да се бавимо интензивније активностима праћења и посматрања деце и вођењем документације.

***Програм предшколског васпитања и образовања деце од 3 године до укључивања у програм припреме за школу**

Општи циљ предшколског васпитања и образовања је да се допринесе целовитом развоју детета предшколског узраста, пружајући му услове и подстицаје да развија своје способности, својства личности, проширује искуства и изграђује сазнања о себи, другим људима и свету.

Овај општи циљ можемо свести на три групе циљева, који уједно означавају и три глобалне сфере развоја:

1. Упознавање себе и овладавање собом
2. Развијање односа и сазнања са другим људима
3. Изграђивање сазнања о околина и начинима деловања на њу

У нашој предшколској установи од 1999. године сви васпитачи, по властитом опредељењу, а опредељују се једном годишње, раде по моделу А и то на начин да се планира по центрима интересовања.

У последње време Установа је доживела многе организационе, кадровске и структуралне промене, али и промене у вредносном систему и оријентацији. Развијала се и развија по принципу развоја у фазама, што имплицира стално тестирање и наново успостављање неких вредности и оријентација, прихватање нових или одбацивања оних који нису наишли на суштинско и дугорочно прихватање.

Наша специфичност се може описати у неколико ставки:

- а) спадамао у ред малих предшколских установа (24 васпитно-образовне групе)
- б) сви васпитачи (у 19 васпитних група) реализују васпитно-образовни рад по моделу А

в) рад се реализује у пет објеката ,а од тога сви целодневни боравци осим једног налазе се у централном објекту.

Програм рада сваки васпитач осмишљава за своју групу зависно од добијених показатеља у току процеса праћења и посматрања деце, њихових потреба и интересовања, састава групе, родитељских очекивања и осталих специфичности за које васпитач процени да су важне да буду уврштене у креирање програма рада са децом. Задатак васпитача је да уважи специфичности и потребе локалне средине .Распоред дневних активности и време потребно за њихову реализацију одређује васпитач са децом зависно од узрастних карактеристика деце, њихових интересовања и потреба као и других специфичних услова рада. Задатак васпитача је да изврши опсежну припрему , организује средину , понуди материјал и развија партнерски однос у раду са децом.

Деца овог узраста смештена су у 9 васпитних група целодневног боравка , док је мањи број деце овог узраста укључен у четворочасовни програм. Шест васпитних група је формирано по принципу мешовитог узраста ,што јесте једна од одредница рада по моделу А.

Задаци који су проистекли из Општих основа предшколског програма, а постављају се пред васпитаче са циљем реализације Предшколског програма и унапређења властите праксе :

- васпитач активно прати и посматра дете у спонтаним ситуацијама и образовним епизодама (стално ,током године), податке бележи са циљем поређења, планирања и размене са породицом
- васпитач стално процењује дечје напредовање и свој рад ,што за основу има даље планирање сопствених акција
- васпитач активно и свакодневно ствара услове за учење деце (планира средину, центре, материјале, организацију, време, интеракције у групи)

-васпитач деци нуди садржаје који су различити по општости, природи, динамици и могућности самосталног учешћа и то са циљем да се испоштује принцип индивидуализације

-васпитач гради партнерски однос са породицом и локалном заједницом (континуирано сарађује, иницира богате и разноврсне облике сарадње и осмишљава стратегије за превазилажење проблема).

Задаци који се постављају на нивоу Установе:

-извршити анализу значења "отворене васпитне средине" и ускладити функционисање на овом принципу (носиоци активности су стручни органи установе)

-анализирати садржај предшколске установе мимо, планираних активности с позиције "деца уче оно што живе" и редифинисати наше ставове, навике, обележја, вредности и др. (тимови васпитача)

-предшколска установа сагледава могућности и иницира своју централну улогу у локалној заједници, пружајући деци и родитељима разноврстан избор програма (носиоци активности су стручни органи установе и орган управљања)

-дорадити и имплементирати кодекс понашања запослених у свакодневни живот по свим основама (носилац активности је директор)

Објекат "Жирафица" - централни објекат

У овом објекту смештено је осам васпитних група целодневног боравка деце овог узраста. Објекат је прављен наменски, тако да имамо по четири групе у приземљу и на спрату и то тако распоређене да су деца млађег узраста у приземљу, а старија на спрату. Овак начин распореда условљен је чињеницом да је исхрана млађе деце организована

по собама, док старија деца користе трпезарију која се налази у приземљу. Испред соба се налазе велики холови који имају функцију заједничких центара(позоришне представе,заједничке радионице,културни и спортски догађаји,родитељски састанци, пријем и отпуст деце и сл.). Све радне собе су структуриране по принципу центара интересовања са ниским полицама у којима је распоређен и сортиран материјал за рад и деци дат на кориштење.

Планира се тематски .Оно што је карактеристично за овај објекат јесте профил кадра васпитача тј.већину чине васпитачи са радним искуством од пет до десет година.

Стручни рад одвија се по тимовима једанпут месечно. У овом објекту у пет васпитних група 2002 године започет је пројекат ДВПЦ ,подржан од МПС који је од тада до данас претрпео различите статусне и организационе измене, али ефекти укључености васпитача у овај програм су дугорочни,посебно с позиције да су имали утицаја на начин рада у целом објекту.

Група задатака за тим васпитача за наредни период:

- означити центре,материјале,истакнути правила...
- ставити акценат у на дечје радове у холовима и радним собама
- радне собе организовати тако да постану зидне новине(фотовести,графикони,обављене посете,радови,продукти,актуелне теме,резултати евалуација и др.)
- планирати средину за учење,богатити центре,мењати простор радне собе у складу са потребама деце
- стално праћење и посматрање деце ,бележење и саопштавање
- пријем и отпуст деце прилагодити потребама деце
- више користити у свакодневном раду недовршене,неструктуриране и природне материјале и чешће отворати сензорни центар

- планирати улоге васпитача у реализацији васпитно-образовног рада у групи и сарадњу са породицом и лок.заједницом на седмичном нивоу
- примењивати знања из програма ''Ненасилне комуникације'' (деци подстицати и охрабривати,избегавати репресивно,такмичарско и у негативним терминима изражено подстицање понашања:
- редовно водити сва бележења и праћења дечјег напретка (протоколи,дечји портфолији,графикони).
- васпитачи чешће организују циљане и планске активности ван зграде вртића (коришћење дворишта,обилазак насеља,групни излети са родитељима и сл.)
- васпитачи активно учествују у раду тима и дају лични допринос заједничким циљевима.

***Објекат ''Лептирић'' у Старим Бановцима**

У овом објекту је смештена једна мешовита група деце узраста од 3-6 година.

Простор је прилагођен и адаптиран, а зграда се налази у школском дворишту,тако да се оно користи у свакодневним активностима.У овој групи раде два васпитача са вишегодишњим искуством.

У раду са децом васпитачи примењују знања из едукације и праксе ''Акционог истраживања''.Планира се тематски по центрима интересовања.

Задаци који се постављају пред васпитача у наредном периоду:

- успоставити правила у групи у процесу изградње правила и консеквенци
- стручно се оснажити за рад са децом са проблемима у

понашању

-адекватније прилагодити ритам дана потребама деце

-осмислити адекватне активности у току пријема и отпуста деце

-активнија сарадња са родитељима уз иницирање различитих облика сарадње

-ангажованија сарадња са локалном заједницом (коришћење свих ресурса локала)

-мењати васпитну средину,допуњавати центре и богатити их разним материјалима

-чешће планирати заједничке активности са јасленим и предшколским васпитним групама

Досадашња стручна оспособљеност васпитача путем стручних усавршавања у протеклом периоду чине основ и значајну подршку у реализацији програмских задатака.

-''Комуникација у васпитању''

-''Професионализам''

-''Ненасилна комуникација''

-''Чувари осмеха''

-''Игра ми је храна''

-''Говорне радионице-комуникативна функција говора''

-''Интерактивне методе у васпитно-образовној раду''

-''Школа за родитеље''

-''Подстицање дечјег самопоштовања''

-''Истраживачке музичке активности и слушање музике''

-''Акционо истраживање''

-''ТеСо технике''

-''Рад по центрима интересовања''

-''Вртић као породични центар''

- ''Траћење и посматрање''
 - ''Двојезичност-комуникативни метод у раду са децом''
 - ''Инклузија-укључивање деце са посебним потребама у редовне школе и вртиће''
 - ''Уникатова креативна радионица''
 - ''Математика свода око нас''
 - ''Сметње у учењу''
 - «Уметничка дела у децјем свету»
 - „ Од избора до употребе радног листа“
 - „Вртић по мери детета-укључивање деце са посебним потребама у редовне групе вртића“
 - «Подстицање емоционалне компетенције код деце предшколског узраста»
 - «Знање за самопоуздање-примена асертивних вештина у интелектуалним односима»
- И многи стручни скупови, размене и стручне теме, стручне посете такође доприносе истом циљу- професионалној компетенцији васпитача.

***Припремни предшколски програм**

Припремни предшколски програм се реализује као део обавезног деветогодишњег васпитања и образовања, да остварује у оквиру предшколског васпитања и образовања. Од самог оснивања наше предшколске установе (1986) реализовао се програм деце за полазак у школу путем целодневног и полудневног обухвата деце. Данас се овај програм реализује у свих пет објеката наше установе, у осам васпитних група се реализује четворочасовни припремни предшколски програм и у 3 групе целодневног боравка, с тим да је једна од њих мешовитог узраста.

Сваки објекат, с обзиром на услове и могућности које пружа и очекивања родитеља, карактеришу одређене специфичности у реализацији васпитно -образовног рада у години пред полазак у школу.

Циљ Припремног предшколског програма је припрема деце за школу на начин да се допринесе њиховој зрелости за живот и рад какав их очекује у школи, а овај циљ се остварује у контексту општег циља предшколског васпитања . Доприноси целовитом развоју детета стварањем услова и подстицаја који ће омогућити да свако дете развија све своје способности и особине личности,проширује своја искуства ,изграђује сазнања о себи ,другим људима и свету око себе , као основа за стицање нових облика учења ,сазнавања и понашања.

Васпитачи који раде у Припремном предшколском програму реализују васпитно-образовни рад по моделу А .

Простор је организован по центрима интересовања.Планира се тематски или се реализују мини пројекти у васпитној групи , у свим собама простор је опремљен ниским полицама ,материјал поређан по центрима и доступан деци .

Доношењем правила у договору са децом регулишу се начини коришћења материјала, понашања у радној соби,центрима интересовања, међусобним односима и другим ситуацијама у групи.

Ритам дана је делимично флексибилан (групе ван централног објекта зависе од централне или школске кухиње , устаљених навика родитеља да доводе и одводе децу у складу са школским звоном).

Структура активности у свим групама је следећа:

-јутарње окупљање на почетку дана (учествују сва деца) са циљем да се направи заједнички договор о току и садржају тог дана , да се представе центри ,направи увод у рад по центрима и да се реализује нека кооперативна активност или игрица која доприноси стварању заједнице која учи.

- активности у центрима интересовања по избору деце
(активности у малим групама, паровима, индивидуалне активности)
- заједничке активности деце и васпитача (повремено и по потреби окупљање целе групе ради договора, активности напољу, музичке и физичке активности)
- завршна активност (евалуација дана, планирање за даље, договор са децом, поздрављање)

Васпитачи путем протокола развоја детета два пута током године бележе напредовање детета што чини основу педагошких интервенција коју подузимају васпитачи и по потреби стручна служба. Вођење портфолија за свако дете омогућава континуирано сагледавање дететовог развоја и увремењених интервенција. Ово чини основу планирања рада са децом.

Програмски задаци које треба остварити у свим васпитним групама у којима се деца припремају за школу:

- подстицање осамостаљивања
- подршка физичком развоју
- јачање социо-емоционалне компетенције
- подршка сазнајном развоју
- неговањем радозналости
- поштовање индивидуалности и креативности

***Објекат ''Добрица'' Нови Бановци**

Ради се о ненаменском простору при МЗ, донекле адаптираном и прилагођеном извођењу васпитно-образовног рад са децом. У овом објекту су смештене две васпитне групе у којима је уписано 59 деце, а међу њима има мањи број деце испод пет и по година (уписани на инсистирање родитеља због превременог уписа у школу). Објекат је ограничен непостојањем простора за игру и рекреацију, што се битно одражава на начин реализације васпитно-образовног рада.

Оба васпитача која су ангажована у овом објекту су васпитачи са искуством (20 година радног стажа). У овом објекту постоји јасна оријентација ка локалној заједници (ОШ, МЗ, Центар за културу, верски храм и др.).

Постоји повремена активност дружења са децом централног објекта (приликом гостовања позоришта, заједничког обележавања значајних датума и др.)

Задаци који се намећу као приоритети у реализацији васпитно-образовног рада:

- користити све ресурсе спољне средине као места учења и сазнања
- индивидуализовати рад са децом путем активног праћења деце
- Развијати различите облике сарадње са родитељима и укључивати их у активности са децом.
- Васпитачи овога објекта ће у наредном периоду развијати два пројекта: »Деца у уметничком свету» и «Данас цртамо сутра пишемо».

Истражена очекивања родитеља иду у правцу да се деца припреме за школу кроз конкретне активности, с циљем да савладају вештину читања и писања. На васпитачима је и стручној служби да на оваква родитељска очекивања адекватно одговоре.

***Објекат ''Лептирић'' у Старим Бановцима**

Објекат се налази у школском дворишту у којем је смештено 42 деце у две васпитне групе, а међу њима се налази мањи број деце између 4,5 и 5,5 година (процена је да се ради

о потреби родитеља за смештајем деце у недостатку места у целодневном боравку у овом објекту).

У овим групама раде два васпитача, један са вишегодишњим искуством (један васпитач прошао обуку из програма ДВПЦ) и васпитач који има статус приправника.

Простор је структуриран и адекватно опремљен за рад по моделу А.

Постоји стална и квалитетна сарадња са основном школом која даје ефекте лакше адаптације деце из једне у другу средину као и јасније упознавање и раумевање очекивања која стижу из обе васпитно-образовне средине. Родитељи исказују очекивања прилагођавања ритма дана у вртићу оном који постоји у школи, али и начина и садржаја рада. У сарадњи на релацији васпитач-учитељ-стручне службе – родитељи покушава се наћи адекватан приступ у раду. Из напред наведеног произилазе приоритети у реализацији васпитно-образовног рада за наредни период:

- Изграђивати правила у раду са децом на демократичан начин
- Користити ресурсе средине за нова сазнања деце

***Објекат "Бубамара" у Белегишу**

Две припремне групе деце смештено је у учионици ОШ "Вера Мишчевић" и на тај начин све остале просторе предшколска деца користе заједно са школском децом.

Васпитачи који су ангажовани у овом објекту имају вишегодишње радно искуство.

Постоје отежани услови за квалитетну сарању са породицом због навике родитеља да деца долазе сама у вртић.

И у овим припремним групама смештен је један број млађе деце, што је по нашој процени резултат непостојања целодневног боравка у овом месту. Сарадња са локалном

заједницом је делимично успостављена и требало би је, као и сарадњу са родитељима, интензивирати и на тај начин користити што више ресурса из окружења.

Сарадња са школом је стална и интензивна.

Приоритетни васпитно-образовни задаци су:

- Индивидуализовати рад са децом путем сталног праћења и посматрања деце
- Користити све расположиве ресурсе средине као места учења и сазнања
- Примењивати стечена сазнања путем стр.усавршавања у процесу планирања и реализације в.о.рада

***Објекат ''Пчелица'' у Сурдуку**

Објекат је смештен у школском дворишту, адекватно адаптиран и прилагођен простор потребама мање васпитне групе, која броји јеанаесторо деце предшколског узраста.

Васпитач је и ове године у свој рад упланирао уску сарадњу са наставничким кадром суседне школе чиме се наставља интензивна сарадња која је дала многе квалитетне резултате док је трајао Оглед који се претходне радне године званично завршио. У очекивању је сагледавање постигнутих резултата. Оглед се односио на могућности уске и квалитетне сарадње вртић -школа и што адекватније транзиције детета предшколског узраста у школску средину.

Васпитач који је ангажован у овом објекту је васпитач са вишегодишњим искуством (20 година) и који је четири године укључен у Оглед који реализује ОШ»Вера Мишчевић», а у оквиру којег је васпитач узео активну улогу и даје велики допринос у реализацији овога Огледа и у погледу сарадње вртића и школе.

Уочени показатељи наводе на закључак да се у довољној мери и на квалитетан начин користе ресурси локалне заједнице, као и да постоји добра сарадња са породицом.

Приоритетни задаци:

- Проширивати дечја искуства и сазнања путем упознавања других и другачијих средина
- Што чешће учествовати у заједничким активностима на нивоу установе

***Објекат ''Жирафица'' -централни објекат**

У овом објекту смештена је једна припремна васпитна група у четворочасовном програму и две у целодневном боравку. У васпитној групи деце која похађају четворочасовни програм смештено је 23- деце, док у две групе целодневног боравка има 64деце.

У ове три групе укључени су васпитачи са вишегодишњим радним искуством. Ове групе уклопљене су у свакодневни живот и рад вртића на исти начин као и групе узраста од 3 до 5,5 година.

Све карактеристике наведене за млађи узраст испоштоване су и обележавају рад припремних предшколских група у централном објекту.

Сви облици и садржаји стручног усавршавања који су наведени и који важе за васпитаче који раде са децом од 3 до 5,5 година односе се у потпуности и на васпитаче који раде са децом у припремним предшколским групама.

*Посебни програми

1. У оквиру додатних програма реализујемо програм *"Развијање и неговање страног језика и интеркултуралност код деце у Војводини"*.

Основи циљ је да код деце развија аналитичку способност за откривање елемената, структура и правила језика, што ће им омогућити да на начин, сличан природном усвајању језика, стекну комуникативне вештине на страном језику (енглески језик); да код деце развије вештину артикулисања гласова страног језика; да прихвате дечју књижевност и елементе културе језика који усвајају.

Програм се реализује у две васпитне групе средњег узраста у централном објекту.

Васпитачи који су прошли обуку за овај програм почели су примену програма пре неколико година, а за следећу радну годину планиран је наставак реализације постављених задатака у оквиру овога програма. Васпитачи који реализују програм су са добрим предходним знањем енглеског језика, али су прошли и курс за примену језика на овом узрасту.

У наредном периоду задаци на којима ће тим васпитача радити су:

- извођење планираних активности
- тимска анализа реализације
- редовно праћење и документовање реализације
- евалуација ефеката овог програма

2.Програм који има за циљ остваривање културних и рекреативних активности и одмора деце јесте програм који се односи на зимовање, летовање и организовано вођење деце на излете,у позоришта,музеје и сл.

3. "Школа за родитеље" и «Родитељство као снага и изазов» су програми стручне подршке породици којим се јачају родитељске компетенције и родитељска улога и пружају и проширују знања, упознају родитељи и мотивишу на партнерску улогу у вртићу.

4. За децу са тешкоћама у развоју реализоваће се програм инклузије - укључивање ове деце у редовне васпитне групе уз прилагођавање васпитно -образовног рада потребама ове деце кроз израду индивидуалних планова у раду са овом децом. Очекујемо да ћемо у овој програму имати и стручну помоћ тима школе за децу са посебним потребама из С.Пазове са којима смо већ оставрили сарадњу. Испред нас је едукација васпитача у оквиру другог дела семинара «Вртић по мери детета», сарадња са ресорним центром, аплицирање за пројекте на ову тему и оставривање сарадње по овом питању са релевантним институцијама, а нарочито оснивачем.

5.САРАДЊА СА ПОРОДИЦОМ

Циљ који се жели остварити у сарадњи са породицом, у овом периоду,је очување успостављених вредности сарадње и даље неговање и подстицање партнерских односа на релацији вртић -породица.

Из постављеног циља проистичу следећи задаци:

- *реализовати у сарадњи са локалном заједницом снимљена и утврђена очекивања и потребе родитеља до сада

- *планирати што разноврсније облике сарадње са породицом на свим нивоима планирања (недељном,месечном,полугодишњем)

*осмишљање различитих начина за укључивање што већег броја родитеља у планиране облике сарадње

*развијати стратегије унапређивања сарадње са породицом

+организационо и програмски одговорити потребама породице ,а у интересу детета

*пратити и вредновати остваривање постављених задатака у сарадњи са породицом са позиције увида у квалитет и резултате сарадње.

Облици сарадње	Садржај	Време	Носиоци активности
Општи родитељски састанци	-упознавање са условима рада у вртићу -упознавање са програмом рада вртића у целини	септембар	Директор, стручна служба, мед. сестра на ПЗЗ
Групни родитељски састанци	-васпитачи ће у договору са родитељима и према снимљеним потребама изабрати теме које ће бити предложене и реализоване	два пута у полугодишту	Васпитачи и стручни сарадници
Индивидуални контакти са родитељима	-на иницијативу родитеља -на иницијативу стручног сарадника -на иницијативу	свакодневно и према потреби	Васпитачи, стручни сарадници, мед. сестра на ПЗЗ и директор

	васпитача		
Трибине за родитеље	-на предлог васпитача -обрадиће се теме везане за полазак у школу и теме које се односе на развојне тешкоће у одрастању детета -оставља се могућност обраде тема на иницијативу родитеља	два пута годишње	Стручни сарадници и спољни сарадници
Анкетирање родитеља	-циљ анкетања је праћење и упознавање са потребама родитеља, сугестијама и иницијативама и ослањање на добијене резултате у процесу планирања и сарадње са родитељима	према потреби и процени васпитача и стручне службе	Стручна служба и васпитачи
Саветовалиште за родитеље	-стручна служба ће организовати рад са родитељима и децом у случају развојних проблема и проблема адаптације, а уз консултацију стручњака са стране, ако се укаже потреба. -такође ће бити организована стручна	два пута недељно	Стручна служба и мед. сестра на ПЗЗ

	предавања испред саветовалишта, а теме ће бити одабране зависно од интересовања родитеља		
Библиотека за родитеље	Наставља се пракса понуде родитељима да користе стручну литературу као и литературе за децу ,уз промоцију књига занимљивих за родитељство и популарисање педагошко-психолошке литературе	свакодневно доступна за родитеље	Стручни сарадници и васпитачи
Играонице за родитеље	У свим васпитним групама се организују играонице за родитеље које у основи подстичу дечје самопоштовање и јачају родитељске васпитне компетенције	два пута у полугодишту	Васпитачи и педагог /психолог
Пројекти намењени породици и деци	"Да роде поново слећу- подунавље 2002"- програм намењен побољшању наталитета и помоћи породици са ове позиције	током године	Социјални радник и васпитачи
"Школа за родитеље"	Социо-едукативни програм за породицу	једном недељно	Стручни сарадници

Пано за родитеље	Има за сврху свакодневно информисање родитеља	свакодневно	Васпитачи и стручни сарадници
Индиректни контакти са родитељима	Телефонски позиви, писана обавештења	свакодневно и према потреби	Васпитачи, стручни сарадници, имед. сестра на ПЗЗ
Новине за родитеље и брошуре	Информисање и едукација родитеља	једном месечно	Стручни сарадници, Савет родитеља и васпитачи
Кутија за сугестије	Свака радна соба нуди могућност родитељима да искажу своје потребе и очекивања	свакодневно и према потреби	Васпитачи
Учешће родитеља у заједничким активностима	Приредбе, прославе, излети, боравак у групи	током године по потреби	Васпитачи и директор и стручни сарадници
Породични клуб	Учешће у организацији живота, заједничко планирање и креативно решавање ситуација од заједничког интереса	током године	Стручни сарадници и васпитачи
Савет родитеља	Активно учешће родитеља у унапређивању квалитета боравка деце у вртићу и развоја ПТУ	Током године - према потреби	Директор, стручни сарадник, гл. васпитач, представници родитеља у УО
Комисије у оквиру активности Развојног плана	Учешће родитеља у комисијама са циљем реализације постављених	Свака два месеца - према	Васпитач г. Милосављевић, стручни сарадник, директор

установе	задатака и активности у оквиру реализације Развојног плана	потреби	
----------	--	---------	--

6. САРАДЊА СА ДРУШТВЕНОМ СРЕДИНОМ

Циљ сарадње са друштвеном средином јесте промовисање и заступање дечјих интереса и права као и циљева и значаја предшколске делатности у целини и то путем умрежавања свих доступних ресурса у окружењу.

Задаци које планирамо реализовати у наредној радној години:

- планирање сарадње са локалном заједницом на свим нивоима планирања
- снимање потреба деце, родитеља и локалне заједнице с визијом понуде различитих и адекватних модела програма и социјалних активности
- размена културних, едукативних тема и програма на релацији вртић -локална заједница
- пратити и вредновати квалитет и ниво остварености сарадње са друштвеном средином.

Облици сарадње вртића и друштвене средине:

- волонтерски рад
- невладине организације и фондације
- нефинансијска подршка (едукације, семинари...)

- домаће фондације
- бизнис сектор
- буџети (национални, регионални или локални)

***Сарадња са друштвеним и културним институцијама**

Садржаји	Време реализације	Носиоци активности
Посете радним срединама	Током године	Директор,соц.радник и васпитачи
Сарадња са културним институцијама (библиотеке, музеји, ликовне галерије)	Током године	Директор,пед/псих и васпитачи
Сарадња са другим дечјим вртићима	Током године	Стручна служба,директор и васпитачи
Сарадња са издавачким кућама	Током године	Педагог/психолог и директор
-са кућама играчака	Током године	Педагог/психолог и директор
-са сродним стручним институцијама	Током године	Директор и стручни сарадници
-са средствима јавног информисања	Током године	Директор и стручни сарадници

-са СО и месним заједницама	Током године	Директори стручни сарадници
-са дечјим позориштима	Једном месечно	Главни васпитач и пед/псих
-са кадровским факултетима и надлежним министарством	Током године	Директор и стручни сарадници
-са домом здравља и амбулантама	Током године	Мед.сестра на ППЗ и стручни сарадници
-са центром за соц.рад Ст,Пазова	Током године	Соц.радник,пед/псих и директор
-са спортским клубовима и организацијама	Током године	Васпитачи
-са КУД-овима	Током године	Васпитачи
-са невладиним организацијама(стручна и струковна удружења,црвни крст и др. хуманитарне организације)	Током године	Директор ,стручни сарадници и васпитачи
-са верским организацијама	Током године	Васпитачи,директор

***Сарадња са школом**

Циљ сарадње са школом је стварање што повољнијих услова за прелазак детета из средине вртића у школску средину с позиције његове лакше адаптације, адекватне припремљености за полазак у школу и успешног савладавања школског програма.

Садржаји	Време реализације	Носиоци активности
Заједничко учешће у различитим културним и спортским активностима	по договору	Васпитачи и стручни сарадници
Активи васпитача, учитеља и стручних сарадника	Месец мај и по потреби	Стручни сарадници и васпитачи
Заједничко реализовање трибине за родитеље: "Како припремити родитеље за полазак детета у школу"	Месец октобар и март	Стручни сарадници и васпитачи
Посете учитеља активностима деце у вртићу	Месец април	Васпитачи и стручни сарадници
Посете деце вртића школским часовима	Месец мај	Стручни сарадници и васпитачи
Изложбе дечјих ликовних	Током године	Васпитачи

радова, размена		
Сарадња стручних служби (размена актуелних информација)	Континуирано, по потреби	Стручни сарадници
Размена писаних информација значајних за родитеље	Током године	Директор и стручни сарадници
Заједничко учествовање и организовање стручних скупова и едукација	Током године	Стручни сарадници и директор
Сарадња при тестирању деце приликом уписа у школу и структурирања одељења	Месец април и мај	Педагог/психолог
Посета школи с циљем обиласка првака, пружање подршке њиховој адаптацији и размена информација на реалцији васпитачи-учитељи	Месец септембар	Васпитачи и педагог/психолог
Израда плана активности у заједничкој сарадњи стручних служби с циљем праћења даљег напредовања деце у току основношколског образовања	Током године	Стручна служба вртића

7. ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ОСТВАРИВАЊА ПРЕДШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ДЕЧЈЕГ ВРТИЋА

Тим за евалуацију ПП чини следећа постава: Д. Јекић, Т. Мирчетић и В. Радош. Овај тим ће најмање два пута у току године вршити увид у реализацију ПП и подносити извештај педагошком колегијуму и васпитно-образовном већу Установе. На нивоу ових стручних органа биће разматрани нивои остваривања ПП и доношене даљне смернице у циљу квалитетног остваривања ПП.

Развојни циљ	Предмет ев.	Критеријуми	Индикатори	Инструменти	Носилац	Учесници	Време
Унапређење васпитно – образовног рада путем реализације постављених приоритета по објектима	Број успешно реализованих задатака	Бићемо задовољни ако буде реализовано 60% постављених приоритета у раду васпитача	Број реализованих активности	Фото-документација, видео запис и писана евиденција о реализацији	Тим за евалуацију ПП	Васпитачи и стр. сарадник	Мај
Унапређење васпитно-образовног рада са децом путем имплементације програма стручног усавршавања у раду васпитача	Број програма стр. усавр. који налазе места у свакодневном и повременим раду васпитача	Бићемо задовољни ако најмање 60 % програма стр. усавр. налази примену у раду васпитача	Број имплементираних програма стр. усавр.	Фото-документација, видео запис и писана евиденција о реализацији	Тим за евалуацију ПП	Васпитачи, деца и родитељи	Фебруар и јун

Председник УО:

Директор

